

Publicerad 10 sep 11:06

Sätt ner en fot i tiden!

Mitt på trappan upp till konstmuseet ligger det en man under ett marmorkors. Den tredje internationella Göteborgsbiennalen öppnar för pressen – och motbiennalen Ideologia har skickat en martyr. Alltid något. I Göteborg ska konstsystemet inte tro att det får operera ostört, tydligen, och norrmannen Stein Henningsens performance är visserligen långt från kollisionerna på biennalen 2001, när Daniel Burens diskreta gatumålningar bröts upp under kravallerna på Vasaplatsen. Men ändå, lite gnissel blir det.

KONST

Konstnär: 3:e internationella Göteborgsbiennalen

Verk: More! than this.
Negotiating realities

Plats: Konsthallen, Hasselblad Center och Konstmuseet, Göteborg

OCH DET KAN BEHÖVAS – särskilt på en så friktionsfri biennal som årets. Sara Arrhenius har gjort en proffsig och strömlinjeformad utställning, som elegant försöker slinka ut ur sina institutionella nät. Sådana försök görs lite här och var just nu. Den internationella biennalkulturens explosion har gjort att många frågar sig om dessa oformliga utställningar med sina vaga gummiteman har något konstnärligt värde – eller om de tvärtom avlar fram en sorts global McKonst, där allt som sticker ut försvinner? Kanske är biennialerna bara marknadsföring, i värsta fall rent av kulisser för sociala och politiska missförhållanden?

Sådana frågor har gjort att allt fler biennaler söker nya vägar. Göteborg har valt koncentrationens. I stället för en stor grupp representativa konstnärer har man bestämt sig för ett tiotal, och gett dem möjlighet att arbeta mer långsiktigt och fördjupande. I ett konstsystem där cirkulationshastigheten bara blir större och större är det en sympatisk hållning, tycker jag.

Men ska en biennal bli något annat än en vanlig grupputställning måste den trots allt sätta ner en fot i tiden. Och det är här det blir problem. Årets biennal försöker se alternativ till den dokumentära våg som sveper över oss just nu, i konst liksom i massmedier och populärkultur. En dokumentarism som man – med rätta – kan uppfatta som förljugen och manipulativ.

KAN INTE KONSTEN mer än så? är alltså frågan. Men svaret här i Göteborg är inte alldeles övertygande. Framför allt har utställningen en retorisk grundton som gör mig misstänksam. Efter Miriam Bäckströms fascinerande intervjufilm med skådespelerskan Rebecka Hemse, nästan kuslig i sina glidningar mellan det autentiska och det fiktiva – ska då Lucia Kochs ljussättning i samma rum förstås som en sorts kommentar? I så fall hur? Och när Christian Anderssons båda värmekänsliga stolar, som under loppet av ett par minuter byter färg med varandra, skymms av Monica Bonvicinis sönderskjutna glasvägg – ska det då ses som en markering eller bara som en teatralisk gest?

Jag begriper det inte. Känslan av effektsökeri förstärks tyvärr av att så många av konstnärerna tar sin utgångspunkt i film, teater och scenografi. Brittiska Runa Islam deltar med två nyproducerade filmer, båda inspelade i hennes födelsestad Dacca, som i dröjande, förföriska bilder manar fram en känsla av något överkligt, kulissartat i denna tredjevärldenmetropol. Vilket ju kan förefalla trösterikt.

SJÄLV BLIR JAG mest provocerad. Visst tror även jag att konsten har en viktig uppgift i

att ifrågasätta våra dagars mediala verklighetsfixering. Men det är, som jag ser det, en avgörande skillnad mellan att tränga bortom den – och att sätta upp kulisser framför den. Är det alternativet föredrar jag faktiskt verkligheten.

Dan Jönsson, konst@dn.se

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt.